No. 242. 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD,

Donderdag 11 October.

Frankrijk.

Parijs, den 8sten October.

De *Moniteur* vermeldt dat eene telegraphische depeche uit [illegible] het berigt heeft aangebragt, dat het kieskollegie aldaar den heer *Esperonnier* met eene groote meerderheid, weder ingekozen heeft.

— Door de dagbladen wordt vermeld dat de generaal *Aymar*, aan wien voorloopig het bevel over de troepen was opgedragen die zich aan de zwitsersche grenzen verzamelen, in dit bevel vervangen was geworden door den generaal *Schram*. De reden dier vervanging scheen te moeten gezocht worden in eene dagorder welke de generaal *Aymar* aan de troepen had uitgevaardigd en waarin al te bepaald over den aanstaanden oorlog met Zwitserland gesproken werd, zoo dat men, om zich voor het oog der wereld gelijk te blijven, genoodzaakt zou geweest zijn, of om met der daad tot vijandelijkheden over te gaan, of den genoemden generaal het bevel te ontnemen. Men had, als wel de voorzigtigste partij, tot het laatste besloten. De generaal *Aymard* was echter niet in ongenade gevallen; men zou zich thans besig houden met eene andere krijgsbetrekking voor hem te zoeken.

— Gisteren moeten de troepen begonnen zijn het kamp van Luneville te verlaten. Het kamp van St. Omer zal eerst den 11den dezer worden opgebroken.

— De algemeene raad van koophandel is tegen den 12den dezer te Parijs bijeengeroepen; zoo men denkt om over de tegen elkander inloopende belangen van de koloniale suiker en die van het inlandsch fabrikaat te beraadslagen.

— Men verzekert thans als stellig, dat ons kabinet de bemiddeling van Engeland in de beslechting der geschillen met Amerika geweigerd heeft. [De toon waarin de Engelsche ministeriele bladen over de blokkade van Mexico spreken, duidt meer en meer aan dat men in Engeland dezelve zeer moede is.]

— Het *Journal des Débats* houdt insgelijks het van eergisteren gegeven berigt, waarvan bij het gouvernement de tijding zou zijn ingekomen, dat de onderkoning van Egypte met het te Konstantinopel gesloten handelstraktaat zou toegetreden zijn en daarvan zelf aan de fransche en engelsche consuls de verzekering had gegeven.

— De dagbladen van de oostelijke departementen spraken nog van de bewegingen van troepen, zonder met een woord van ontvangen tegenbevel gewag te maken. Uit Besançon schrijft men onder anderen, dat de militaire autoriteit het bevel had tot het in gereedheid doen brengen van aanzienlijke transportmiddelen; een belegeringstrein werd er verzameld en uitgerust, en eene kompagnie pontonniers voor de dienst van een pontontrein gewacht. Het dagblad van Lille vermeldt het vertrek van anderhalve batterij artillerie, om deel van het korps aan de zwitsersche grenzen uit te gaan maken. — Uit Lyon wordt gemeld, dat de generaal *Aymar* zich daar nog bevond, en de bevelhebber der artillerie van het observatiekorps, generaal *Lahitte*, in die stad was aangekomen.

— Een dagblad beweert, dat het voornemen van prins *Lodewijk* was geweest, om, alvorens naar Engeland te vertrekken, zijn oudoom, den kardinaal *Fesch*, die thans te Rome ernstig ongesteld is, te bezoeken; doch hij had de vergunning daartoe niet bekomen; de engelsche gezant *Morier* had in den voor den prins bestemden reispas den weg naar Engeland, over Pruissen en Holland aangewezen.

— Van de spaansche grenzen behelst eene bijzondere briefwisseling, uit Logrono van den 29sten September, het volgende:

» *Espartero* heeft zijne troepen op de volgende wijs geëchelonneerd: te Villarcayo 3000 man, te Breviesca 2000, te Llaco 2000, en te Miranda aan den Ebro 7000; hij zelf bevindt zich in de laatste plaats, maar wordt morgen alhier, te Logrono, gewacht. Het is zijn oogmerk te verhinderen, dat de karlisten Kastilie binnentrekken. Wij zijn onderrigt, dat de nieuwe expeditie den overgang der rivier zal willen beproeven op eene doorwaadbare plaats nabij Mendivia, en dat don *Carlos* zich aan derzelver hoofd zal stellen. Zijn oogmerk is om op Madrid te manoeuvreren.

— De *Sentinelle* van Bayonne van den 4den, behelst een brief van een karlistisch officier, die tot de partij van *Munagorri* is overgegaan en de redenen van de desertie zijner vanen in dien brief ontvouwt. Dezelve wordt voorafgegaan door de aanmerking van het genoemde dagblad, dat de door *Munagorri* aangeworven troepen zoowel uit constitutionelen als uit karlisten, maar meest toch uit de laatste bestaan, en dat deze dikwijls lieden waren die met overtuiging de zaak van don *Carlos* omhelsd hadden, en dezelve zaak thans evenzeer uit overtuiging verlieten. De briefschrijver zegt gedurende vier en een half jaar als eskadronschef bij de troepen van Arragon en Valencia onder *Cabrera* te hebben gediend, getuige geweest te zijn van de eerste zamenstelling der karlistische benden aldaar, naderhand tot geheele legerkorpsen aangegroeid, die de streken van den Ebro tot aan Murcia en van Valencia tot aan Saragossa beheerschten; hij had deze troepen eerst kleine vijandelijke afdeelingen, daarna talrijke korpsen zien verslaan, versterkte punten en tot zelfs welbevestigde steden zien bemagtigen; maar hij had dezelfde troepen ook overwonnen, verslagen, ja dikwijls geheel verstrooid en als vernietigd gezien. Zoo hadden voor en tegenspoed elkander afgewisseld, de strijdvoerende partijen wogen elkander in de schaal gedurig op, en aan den strijd en de door denzelven gehoopte bevrediging scheen nimmer een einde te komen, terwijl de krachten van Spanje steeds meer uitgeput raakten. In deze zijne stemming en beschouwing van den staat van zaken had de briefschrijver van de beweging van *Munagorri* voor de herstelling van den vrede en het behoud der voorregten gehoord, zonder zich 't zij aan *Christina*, 't zij aan don *Carlos*, te laten gelegen liggen. De nieuwe partij had hem behaagd, als het middel om tot eene bevrediging te komen; hij was tot dezelve overgegaan, en van Arragon in Navarra gekomen, niet zonder het grootste gevaar te loopen en met het eenig doel om zijne pogingen bij die van den bevrediger *Munagorri* te voegen; verzekerende de briefschrijver dat zijne gevoelens door vele zijner voormalige makkers, die redelijk over de zaken des lands dachten, gedeeld werd.

— De beurs was heden zeer levendig. Er was sprake van het vertrek der prinsen *Lodewijk* uit Zwitserland en van den ophanden afloop der hangende geschillen. De notering was heden (8 October): 5 pCt. 109,50; 3 pCt. 80,85; Napl. r. 100,80; Sp. Ardoin 20; Rom. L. 103.

Duitschland.

Frankfort, den 7den October.

HH. MM. de keizer en keizerin van Rusland zijn, met Hoogstderzelver dochters, de grootvorstinnen *Alexandra*, *Maria* en *Olga*, den 2den dezer, des avonds ten 7 ure, te Stettin aangekomen en hebben nog dien eigen avond, aan boord der stoomboot *Ischora*, de terugreis naar St. Petersburg aangenomen. De pruissische kroonprins is daarop naar Berlijn teruggekeerd. Naar het schijnt, is H. M. de keizerin nog steeds lijdende. In de laatste dagen van hare aanwezigheid in de pruissische hoofdstad, waar Hoogstdezelve zoowel als het geheele keizerlijk gezin de meeste bewijzen van onderscheiding ontvingen, was door H. M. een bal van de hand gewezen, dat ter harer eere door een der vorstelijke personen gegeven zou zijn geworden.

— In een bijzonder schrijven uit Berlijn van den 1sten leest men: » De russische keizerlijke familie zal morgen de terugreis naar St. Petersburg aannemen. Derzelver kort verblijf in onze hoofdstad heeft ditmaal de bewoners weinig gelegenheid tot de bevrediging van hunne nieuwsgierigheid gegeven, te minder daar de hooge personaadjen zich bijna niet anders dan in den schouwburg, in het openbaar hebben vertoond. Z. M. de keizer heeft belangrijke aankoopen van kunstvoorwerpen gedaan, en daaronder ook een der voortreffelijkste schilderijen van *la Poittevin*, welke op onze tentoonstelling aller aandacht boeide, aan zich getrokken om dezelve terstond naar St. Petersburg over te brengen. De kunstenaar, die zich in persoon te Berlijn bevond en naar Potsdam werd geroepen, ontving niet alleen den gevraagden prijs en de vleijendste lofspraak, maar ook eene uitnoodiging om naar St. Petersburg te komen, waaraan hij waarschijnlijk voldoen zal.

» Sedert eenige dagen hoort men verschillende, hoogstwaarschijnlijk volkomen ongegronde geruchten, omtrent ongeregeldheden die op onderscheidene plaatsen in Rusland zouden voorgevallen zijn, en omtrent de ontdekking van een komplot, hetwelk in verband zou staan met gevangennemingen die te Warschau en Wilna moeten hebben plaats gehad. Hoe het hier ook mede gelegen moge zijn, zoo is het zeker, dat de terugkeer des Keizers in Rusland, na zulk eene lange afwezigheid, in der daad niet dan [illegible] en dienstig aan de russische bevolking kan zijn. Het is [illegible] kend, welken schier tooverachtigen invloed de persoon des Keizers op zijn volk uitoefent; en zoo er iets van oproerigs [illegible] bestaan mogt, is het gewis dat die in de kringen van [illegible] hunnen oorsprong moeten genomen hebben; daar de [illegible] de russische natie onbepaald aan haren beheerscher verzekerd is.

» Eene staatkundige amnestie, gelijk die voor oostenrijksch Italie is uitgevaardigd, zal bij ons weldra geheel onnoodig zijn, daar vele jonge lieden, die in [illegible] voor hunne [illegible] gen hebben moeten boeten, in stilte hunne [illegible]

Zelfs sommigen hunner, die volgens de wet de doodstraf verdiend hadden, zijn, onder voorwaarde van zich uit hunne geboorteplaats verwijderd te houden, in vrijheid gesteld, terwijl aan meer dan een dezer begenadigden zelfs het uitzigt geopend is om op nieuw in dienst van den staat te treden. Ook komt der regering den lof toe, dat zij de staatkundige veroordeelden, wier opvoeding hen boven den handwerksstand verheft, niet in smadelijke gevangenhuizen opsluit of harden arbeid oplegt. Alleen de pruissische handwerkslieden die uit Zwitserland herwaarts worden gezonden, worden in tuchthuizen opgesloten."

— Z. Keiz. H. de grootvorst troonsopvolger van Rusland besteedt den korten tijd dien hij te Munchen vertoeven zal, met de merkwaardigheden dier stad in oogenschouw te nemen. In den schouwburg, waar hij des avonds van zijne komst verschenen is, werd hij met hartelijkheid door het publiek verwelkomd. Den 5den zou er, ter eere van dezen jeugdigen vorst, eene artillerie-manoeuvre naar het nieuwe beijersche stelsel werden uitgevoerd. Zijn vertrek was op den 6den des morgens bepaald. Hij begeeft zich over Innsbruck vooreerst naar Varenna, aan het meer van Como, en zal op zijne terugreis uit Italie nogmaals de hoofdstad van Beijeren bezoeken. Men verzekert dat Z. K. H. nog een jaar lang uit Rusland afwezig zal blijven en in het voorjaar ook Holland met een bezoek vereeren zal. Uit Berlijn wordt gemeld, dat het afscheid hetwelk de kroonprins van zijne huiswaarts keerende familie genomen heeft, zeer aandoenlijk moet zijn geweest.

— Uit Zwitserland schrijft men: » De door Genève ontboden waadtlandsche troepen zijn den 1sten in genoemde stad aangekomen; een gedeelte troepen van Waadtland bezet de passen in het Juragebergte. Op de wallen van Geneve zijn 30 kanonnen geplant; aan een twee-en-twintigjarigen kweekeling der polytechnische school van Parijs is de leiding der verdediging opgedragen. Bern heeft het eerste- en tweede contigent in de wapens geroepen, alsmede drie kompagnien onder *Knechtenhofer*. In Freiburg en Bazel zijn mede dergelijke maatregelen genomen. Den 1sten liep te Geneve het gerucht, dat Frankrijk eene formele oorlogsverklaring tegen Zwitserland gerigt had. De opgewondenheid is algemeen. Overal vormen er zich vrijkorpsen."

Van den anderen kant verneemt men, dat de fransche troepen kantonnementen digt aan de switsersche grenzen betrokken hebben; en dat de militaire maatregelen ook van hunne zijde, vooral langs de grenzen van Geneve, steeds voortduren. Intusschen zou het, naar het schijnt, er zeer slecht met de verdediging van Zwitserland uitzien, indien het eens tot vijandelijkheden tusschen Frankrijk en de kantons komen mogt. Men vond, eenige dagen geleden, omtrent de weerbaarheid van Zwitserland een donker tafereel opgehangen in een artikel van het Algemeene switsersche Dagblad, hetwelk onder anderen zegt: Wij hebben nagenoeg geen man op de been. Geneve, deze zoo wel uit een krijgskundig als uit andere oogpunten zoo gewigtige stad, is aan zich zelven en aan de ontsteltenis die een vijandelijke inval aldaar verspreiden zou, overgelaten; even als of men ze den vijand tot lokaas wilde aanbieden. Zij heeft noch garnizoen noch bevelhebber, die eene overijlde overgave zou kunnen verhoeden; geen enkele pas in het Juragebergte wordt, alwaar het dan ook slechts door een blokhuis, verdedigd; en de vijand kan daar ook zelfs geene uren zijnen marsch worden gestuit. Wij bezitten geen enkelen ervaren generaal aan het hoofd onzer strijdkrachten; geen krijgsvoorraad, geen magazijnen om eene armee van 20,000 man op één punt acht dagen lang te voorzien, zonder dat de omtrek wijd en zijd wordt uitgeput en verwoest, enz.

Het blijkt dat het vertrek van den heer *de Montebello* uit Zwitserland niet heeft plaats gehad; het vertrek van zijnen secretaris naar Straatsburg had aanleiding tot dit gerucht gegeven.

— De oostenrijksche oorlogstoomboot *Guerriera*, aan boord waarvan de zoon van den aartshertog *Karel*, de jeugdige aartshertog *Frederik*, eene reis door de Middellandsche Zee gedaan en daarop onder anderen de fransche havens en Algiers bezocht heeft, is den 24sten ll. ter reede van Triest ten anker gekomen. Na eene quarantaine van vier weken, zal de Prins zich naar Weenen begeven.

— Z. D. de prins *von Metternich* ontvangt aan het Toskaansche hof een vleijend onthaal. — De oostenrijksche staatsminister graaf *Cobenzel*, die eenige dagen voor den genoemden prins van Genua te Florence was aangekomen, is den 27sten September van daar naar Venetie vertrokken.

— Volgens berigten uit Malta van den 22sten September, bevond zich de engelsche vloot van den admiraal *Stopford*, den 17den dier maand, voor het eiland Scio, en had zich daar met de turksche vloot van den Kapudan-pacha vereenigd. Men hield het er voor, dat de beide vloten gezamenlijk in den Archipel zouden gaan kruisen. Tot voorkoming van misverstand der seinen, die natuurlijk gedaan moesten worden om de beide vloten bijeen te houden, was de engelsche scheepskapitein *Walker*, met toestemming van den Kapudan-pacha, aan boord van diens admiraalschip overgegaan, en zou ook aan boord van al de overige ottomannische schepen een engelsch zee-officier worden geplaatst. Beide vloten maakten eene aanzienlijke magt uit; die van den admiraal *Stopford* bestond den 19den September voor Scio uit 7 linieschepen, 3 fregatten, en 2 brigantijnen en de daar aanwezige turksche vloot uit 8 linieschepen, 7 fregatten, 4 korvetten, 2 brikken, 1 goelet en 1 stoomboot. De vereeniging der turksche en engelsche zeemagten baart natuurlijk veel opzien.

Nederlanden.

Breda, den 10den October.

— Zijne Excell. de graaf *van der Duyn van Maasdam*, grootmeester van het huis van wijlen H. M. de Koningin en staatsraad-gouverneur van Zuid-Holland, is gisteren morgen ten 6 ure, uit 's Gravenhage naar Stuttgart vertrokken.

— Naar men verzekert, is de heer *M. G. Brondgeest*, vroeger *ad interim* eerste griffier bij het hoog geregtshof te 's Gravenhage, door Z. M. benoemd tot algemeene Archivarius.

— Naar men nader verneemt, is het gisteren vermelde blijk van onderscheiding, door Z. M. aan den wel-eerwaarden heer *van Kooten* te Dordrecht geschonken, hem te beurt gevallen ter gelegenheid dat hij in de plaats zijner woning met de Dordsche gemeente zijnen vijftigjarigen evangeliedienst plegtig vierde, daartoe tot tekst nemende de woorden van den vromen *Simeon*: » *Nu laat gij, Heere, uwen dienstknecht gaan in vrede, naar uw woord; want mijne oogen hebben uwe zaligheid gezien.*"

— Het heeft Zijne Majesteit den keizer van Rusland behaagd, op voorstel van den prins stedehouder van Warschau, *Paskewitsch*, en den heer luitenant-generaal, kommandant van het korps der genie *Dehn*, den heer *J. C. Singels*, waterbouwkundig ingenieur bij de bank van Polen, voormalig opzigter voor de werken van den waterstaat in Holland, eene kostbare gouden geëmailleerde snuifdoos te schenken, voor het ontwerp eener nieuwe methode van ijzeren brug over de rivier de Narew te [illegible].

— Tot aanvulling van het in ons nommer 239 medegedeelde, omtrent de benoeming van den raad van toezigt en discipline voor de orde van advokaten te 's Gravenhage, dient dat die benoeming met, gelijk men uit het berigt zou kunnen opmaken, in eene vergadering der advokaten zelve, maar door den Hoogen Raad, in deszelfs zitting van den 2den dezer, op voorstel van den procureur generaal, is geschied; alsmede dat tot lid van dien raad, behalve de reeds vermelde advokaten, mede aangesteld is de heer mr. *J. P. Noiret de Bruyn*, terwijl voorts in deszelfde zitting van den Hoogen Raad tot deken van gemelden raad van toezigt benoemd is de heer mr. *Faber van Riemsdijk*, die in die hoedanigheid als president zal fungeren.

— Het te 's Gravenhage opgerigte stedelijke gymnasium is op den daartoe bepaalden dag, eergisteren, geopend geworden; het getal leerlingen welke aldaar onderwijs ontvangen, bedraagt 75.

— In het *Journal de la Haye* leest men het volgende omtrent de door den heer *Vellicus*, te Gorinchem, vervaardigde oranje zijden vlag (zie ons nommer 233): » De bewerking van deze vlag, die geene verkeerde zijde heeft en in het midden waarvan het nederlandsche wapen prijkt, mag als een meesterstuk in deze soort van industrie worden aangemerkt. Wanneer het wapen slechts aan ééne zijde gestikt, en er dus eene verkeerde kant zigtbaar ware, zou er niets nieuws zijn [illegible] maar hier is het wapen dubbel, de beide kanten zijn te gelijkertijd gestikt; en desniettemin ziet de leeuw, die op het wapenveld staat, aan beide kanten links, terwijl insgelijks het opschrift aan beide kanten [illegible] naar de regter zijde gelezen wordt. Dit is hetgeen het [illegible] van dezen arbeid uitmaakt en de bijzondere verdienste daarstelt van den bekwamen vervaardiger."

— Naar men verneemt, is dezer dagen aan de milicienen van de ligting des jaars 1833, die bij de afdeeling grenadiers en de beide bataillons jagers in dienst waren, onbepaald verlof verleend, en zijn zij meerendeels reeds naar hunne haardsteden teruggekeerd.

— Men schrijft van gisteren uit Amsterdam: » Eergisteren zijn alhier binnengekomen, om tot nader order in garnizoen te verblijven de staf en twee eskadrons der afdeeling kurassiers no. 9, sterk 17 officieren, 187 onder-officieren en manschappen en 219 paarden.

— In de eerste negen maanden dezes jaars zijn te Amsterdam aangebragt 361,267 balen en 688 vaten koffij, waarvan 518,358 balen en 405 vaten van Java en Sumatra, het overige meest van de Havana en uit Brazilië. In hetzelfde tijdbestek zijn te Rotterdam aangevoerd 235,165 balen en 84 vaten, waarvan 208,416 balen van Java en Sumatra, 20,756 van de Havana en Brazilië, enz. In Hamburg zijn, gedurende hetzelfde tijdsbestek, aangebragt 275,548 balen en 4642 vaten, waarvan 29,547 balen van Java en Sumatra; te Bremen 82,914 balen en 2719 vaten, waarvan slechts 2740 balen uit onze bezittingen. In dezelfde maanden zijn te Amsterdam aangebragt 20,613 vaten, 36,813 kisten, en 102,521 zakken ruw suiker; te Rotterdam, 4497 vaten, 13,655 kisten en 83,792 zakken enz. In die stad zijn 1548 vaten en 42,447 balen, te Amsterdam 688 vaten en 7096 balen rijst aangevoerd.

— Luidens de jongste berigten uit Stockholm tot den 28sten, hadden aldaar geene verdere onlusten plaats gehad, maar was thans de stad Kalmar het tooneel van grove ongeregeldheden geweest. Het blijkt meer en meer dat de duistere oorzaak van deze en vroegere buitensporigheden in de voor de Israëliten milde bepalingen gelegen is, welke door den koning in den loop des jaars genomen zijn. Belangrijk zijn, dienaangaande, twee pas te Stockholm [illegible] koninklijke rescripten, bij het eene waarvan een verzoek van 50 notabele burgers [illegible] tot intrekking van een besluit waarbij aan de Israëliten het algemeene burgerregt geschonken wordt, van de hand wordt gewezen; terwijl daarentegen, bij het andere rescript, de toelating van vreemde Israëliten in Zweden, eenigzins wordt beperkt, ofschoon in de laatste tien jaren van 's koningswege slechts aan 12 buitenlandsche Israëliten de vergunning is verleend om zich in Zweden te vestigen.

In berigten uit Stockholm van vroegere dagteekening leest men, dat er een tractaat van handel, scheepvaart en vriendschap tusschen Zweden en Noorwegen en Rusland gesloten is voor den tijd van tien jaren, ingaande met den 1sten september jl. Dit traktaat, is op wederkeerige en gelijke voorregten gegrond, terwijl bij een additioneel artikel eenige wederzijdsche concessien worden toegestaan, welke eene uitzondering maken op de bestaande tarieven en reglementen. Overigens worden bij dat artikel de bijzon-

dere betrekkingen van Zweden met het Groot-Hertogdom Finland geregeld.

Gedurende de afgeloopene maand September heeft het getal reizigers over al de takken van den spoorweg in Belgie 287,009 bedragen, waaronder 9,752 militairen. De opbrengst is geweest 432,737 fr. Het station van Brussel komt op dezen staat voor, als te hebben vervoerd 57,052 reizigers en te hebben ontvangen 110,484 fr.

— Te Brussel is voor een paar dagen eene door het bewind ingestelde commissie bijeen geweest, om over de ter mededinging naar den prijs ingekomene verhandelingen over de [illegible] te spelling van het vlaamsch te beraadslagen. Dezelve [illegible] haar rapport aan den minister van buitenlandsche zaken opgezonden.

— Ter Antwerpsche beurs waren gisteren (9 October) genoteerd: Belg. 5 pCt. [illegible] O. [illegible] 107¼; Sp. Ardoin 17⅜; Nap. r. 93½; Rom. L. 107¾; Certif. te Antw. 100¾; — Wissel op Amst. en Rott. ⅛ pCt. v. pap.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — De heer VON BOGULOWSKI, heeft in de Breslauer courant een berigt doen plaatsen volgens welke de komeet van ENKE reeds op verscheidene plaatsen van *Duitschland* in den loop der vorige maand, schoon nog slechts als eene flaauw opkomende schemering, waargenomen is geworden. Te *Rome* heeft men, luidens het berigt van de *Notizie del Giorno*, de gezegde komeet in den nacht van den 11den September waargenomen, en wel in het midden van den regter arm van *Perseus*. — Z. M. de koning van *Pruissen* heeft bij een kabinetsbevel de oprigting eener geographische kunstschool te *Potsdam* goedgekeurd. Op deze school zullen jonge lieden in het vak van het geographisch en topographisch graveren op koper naar een vast plan onderwijs bekomen. De school zal met den 1sten April 1839 geopend worden. — Te *Neurenburg* is in het begin dezer maand eene vereeniging van duitsche philologen gehouden, onder het voorzitterschap van den in het vak van onderwijs [illegible] THIERSCH. In eene voorbereidende zitting, [illegible] op den 29sten ll. gehouden, werden de dagen van 1, 2 en 3 October, voor de openlijke vergaderingen [illegible] der onderscheidene redevoeringen bepaald, [illegible] op den eersten dag over het zuiver wetenschappelijke deel der philologie zou gesproken worden; den tweeden dag over methodologische onderwerpen, den derden over pedagogiek. Op den eersten dag der openbare vergaderingen werd tevens besloten, om bij inschrijving een gedenkstuk voor den philoloog F. A. WOLFF op te rigten; en *Mannheim* voor de eerstvolgende bijeenkomstplaats gekozen. — Te *Berlijn* bevond zich in het laatst der vorige maand de fransche geneesheer BULARD, die zich door zijne zelfopoffering in de hospitalen van *Egypte* en *Turkye* en vooral door zijn wetenschappelijk onderzoek van de pestziekte, bij de menschheid verdienstelijk heeft gemaakt. Te *Berlijn* werd de heer BULARD met de meeste onderscheiding ontvangen. [illegible] thans van een [illegible] zwanger gaan, om de groote [illegible] zeemogendheden, [illegible] en ook *Oostenrijk* tot een [illegible] over te halen, waartoe de *Porte* zich [illegible] betoond. — Op den 16. September is te *Berlijn* de groote tentoonstelling van schilderijen van de koninklijke akademie der kunsten geopend, op welke onderscheidene uitmuntende stukken van nederlandsche meesters de aandacht der kunstkenners tot zich trekken en den roem der nederlandsche school waardiglijk handhaven. Onder anderen heeft de vermaarde [illegible] zeeschilder SCHOTEL, deze tentoonstelling thans weder [illegible] schoone kunstvoortbrengselen verrijkt; en worden ook verscheidene uitmuntende stukken van SCHELFHOUT opgemerkt. KOEKKOEK is [illegible] achterwege gebleven. Over het algemeen is op deze tentoonstelling het historische vak het zwakste bezet, en ondervindt men nog een gebrek aan werken van echt oorspronkelijke vinding en aan stukken die door levendigheid van voordragt de bewondering van het groote publiek als bij verrassing vermeesteren. De ligte schakeringen der kunst trekken van een en ander het voordeel, zoodat het daarin geleverde beter uitkomt. In het landschap zoowel als in de marine ziet men in *Berlijn* de Franschen met de Duitschers sterk wedijveren.

BELGIE. — In een der kolenmijnen uit den omtrek van *Charleroi* heeft men op eene diepte van 1100 voeten, eenen fossielen palmboom ontdekt. [illegible] zijne wortelen waren verscheidene voeten [illegible] zijn stam had eene dikte in doorsnede van 36 duim.

Ter Amsterdamsche beurs van gisteren (9 Oct.) waren genoteerd: N. W. S. 2½ pCt. 53 11/16, ¾; dito 5 pCt. 101¾; Kansb. *f* 24 3/16; Am. Synd. 4½ pCt. 95¾, ⅞; dito 3½ pCt. 79⅞; O. I. 99⅞; Handelm. 172½, 172, ⅛; *Ards.* à £ 85 17 7/16; Rusland 1798 105¾; Roeb. 69 5/12; Met. 5 pCt. 103½; Bras. 80¼, ⅜; Gol. 16 1/16; Rijn-Spoorw. 105½, ¾.

*** VOORLOOPIG BERIGT van den Publieken Verkoop van het LANDGOED genaamd *de Koekkoek*, met al deszelfs toebehooren, gelegen in den verdronken *Zuid-Hollandschen Waard*, of *Biesbosch*, onder de Gemeente *Made en Drimmelen*, nabij *Geertruidenberg*, Provincie *Noord-Braband*.

Men maakt bekend, dat eerstdaags, (*de Tijd en Plaats nader te bepalen*) na daartoe bekomen autorisatie, in het openbaar zal worden Geveild en Verkocht, eerst in perceelen en daarna in massa, bovengenoemd aanzienlijk en rentegevend LANDGOED de *Koekkoek*, bestaande in Wei-, Hooi-, Griend-, Riet- en Bieslanden, Dijken, Kaden, beplant met vijf-en-twintig honderd stuks Boomen; Eendenkooi, Aanwassen en Water, Huis, Schuur, Boomgaard, Vloedheuvel, Hooiberg en Keten, te zamen ter grootte van *twee honderd twee en tachtig Bunders, drie en zeventig Roeden, negen en twintig Ellen*.

Zullende inmiddels hetzelfde Goed door de Gegadigden kunnen worden bezigtigd, gedurende de geheele loopende maand October, en daartoe behoorlijke aanwijzing in loco worden gedaan, terwijl verder de vereischte inlichtingen zijn te bekomen, zoo bij de *Eigenaren*, als ten Kantore van den Heer A. J. VERKOUTEREN, Notaris te *Geertruidenberg*, mitsgaders ten Kantore van de Notarissen VAN DER LOOIJ en VAN DER HOOP te *Rotterdam*.

AANBESTEDING DER LEVERANTIE
VAN
LEVENSMIDDELEN,
Brand- en Lichtstoffen,
TEN DIENSTE VAN DE GARNIZOENS-ZIEKENZAAL TE
BREDA.

Krachtens autorisatie van het Departement van Oorlog, en onder deszelfs nadere goedkeuring, zal, op den 15. dezer loopende maand, aan de minst Inschrijvenden, ten behoeve van voormeld Etablissement, worden Aanbesteed de Leverantie van:

a. Vleesch.
b. Wit Brood.
c. Gort en Rijst.
d. Zout, Boter, Kaarsen, Groene Zeep, } bij het Ned. Pond.
Bier-Azijn en Patent-Olie.
e. Roode Bordeaux Wijn.
f. Gerste Bier. } bij de Ned. Kan.
g. Steenkolen bij de 1000 Nederlandsche Ponden.
h. Turf bij de 100 stuks.

Alles voor den tijd van 12 maanden, in te gaan met den 1. January aanstaande, en eindigende met den laatsten December daaraanvolgende.

i. Aardappelen, waarvan de Leverantie een aanvang zal nemen met den 1. November van het loopende jaar, en eindigen zal, met den 15. Julij des volgenden jaars; zullende voor de Leverantie van dit artikel moeten worden ingeschreven bij het Ned. Mud, en daarbij tevens vermeld het gewigt dezer maat.

Strekkende wijders tot narigt der Gegadigden:

1°. Dat de voorwaarden, waarop deze Aanbesteding zal plaats hebben, van heden af, ter lezing en de monsters van de aan te besteden artikelen, welke daarvoor vatbaar zijn, ter bezigtiging zullen liggen, in het Bureau van den ondergeteekende.

2°. Dat voor de artikelen, welke onder eene en dezelfde letter, hiervoren zijn aangewezen, bij elkander, in een afzonderlijk Biljet, zal moeten worden ingeschreven; zullende op zoodanige inschrijving, waarbij dit niet in acht is genomen, geen regard worden geslagen.

3°. Dat de naam, voornamen en woonplaats van den Inschrijver, mitsgaders die van zijne Borgen, duidelijk zullen moeten worden geschreven.

4°. Dat de prijzen der inschrijvingen naauwkeurig in *Schrijfletters*, en in *Guldens* en *Cents* en *honderdste gedeelten van Cents*, moeten worden uitgedrukt, en dat de Biljetten door de Inschrijvers zelven onderteekend moeten zijn.

5°. Dat de Biljetten, behoorlijk op gezegeld papier geschreven, en verzegeld, op het Bureau van de Ziekenzaal bezorgd, en gestoken moeten worden in de daartoe bestemde gesloten Bus, uiterlijk des middags voor *twaalf ure* van den dag der Aanbesteding, na welk tijdstip geene inschrijvingen meer zullen worden aangenomen.

6°. Dat alle Biljetten, welke niet in den verlangden vorm zijn ingerigt, of op ongezegeld papier geschreven, alsmede die, welke eenige bijzondere voorwaarden bevatten, die niet bij het bestek van aanneming zijn vastgesteld, buiten aanmerking gehouden en verworpen zullen worden.

7°. Dat van den Wijn en het Bier door den Inschrijver te gelijker tijd, met het Biljet van Inschrijving, eene of meer, behoorlijk gecachetteerde, proeven, zullen moeten worden bezorgd, van de soort en kwaliteit van Wijn of Bier, welke de gegadigde aanneemt, tegen de, bij het Inschrijvings-Biljet op te geven prijzen, te leveren, en aan welke proeven zal moeten gehecht zijn een afzonderlijk verzegeld Biljet, waarin de naam en woonplaats van den Inschrijver zullen moeten vermeld staan.

8°. Dat de Inschrijvers en hunne Borgen van hunne gegoedheid tot het behoorlijk volbrengen der Leverantiën, Bewijzen van het Plaatselijk Bestuur zullen moeten overleggen, hetgeen dan eerst zal behoeven te geschieden, wanneer het zal gebleken zijn, dat hun de Leverantie is toegewezen, en, in welk

geval, zij verpligt zullen wezen, binnen 24 uren, nadat hun daarvan zal zijn kennis gegeven, die bewijzen aan de Administratie van voormeld Etablissement te bezorgen, daar, bij gebreke van dien, over de Leverantie nader zal worden beschikt.

Te BREDA, den 7. October 1838.

De Militaire Intendant, belast met het toezigt over voornoemde Ziekenzaal,

W. VAN WYCK.

AANBESTEDING DER LEVERANTIE

VAN

LEVENSMIDDELEN, BRAND- EN LICHTSTOFFEN,

TEN DIENSTE VAN DE GARNIZOENS-ZIEKENZAAL TE

BERGEN-OP-ZOOM.

Krachtens autorisatie van het Departement van Oorlog, en onder deszelfs nadere goedkeuring, zal op den 15. dezer loopende maand, aan de minst inschrijvenden ten behoeve van voormeld Etablissement, worden aanbesteed, de Leverantie van:

a. Vleesch.
b. Wit Brood. } bij het Ned. Pond.
c. Gort en Rijst.
d. Zout, Boter, Kaarsen en Groene Zeep,
Bier-Azijn en Patent Olie.
e. Roode Wijn. } bij de Ned. Kan.
f. Bier.
g. Steenkolen bij de 1000 Ned. Ponden.
h. Turf bij de 100 Stuks.

Alles voor den tijd van twaalf maanden, in te gaan met 1 Januarij aanstaande, en eindigende met den laatsten December daaraanvolgende:

i. Aardappelen, waarvan de leverantie een aanvang zal nemen met den 1. November van het loopend jaar, en eindigen zal, met den 15. Julij des volgenden jaars; zullende voor de leverantie van dat artikel, moeten worden ingeschreven bij het Ned. Mud, en daarbij tevens vermeld worden, het gewigt dezer maat.

Strekkende wijders tot narigt der Gegadingden:

1°. Dat de voorwaarden, waarop deze Aanbesteding zal plaats hebben, van heden af, ter lezing en de monsters van de aan te besteden artikelen, welke daarvoor vatbaar zijn, ten bezigtiging zullen liggen in het Bureau van den ondergeteekende.

2°. Dat, voor de artikelen, welke onder een en dezelfde letters hiervoren zijn aangewezen, bij elkander in een afzonderlijk biljet zal moeten worden ingeschreven; zullende op zoodanige inschrijving, waarbij dit niet is in acht genomen, geen regard worden geslagen.

3°. Dat de naam, voornaam en woonplaats van den inschrijver, mitsgaders die van zijne borgen, duidelijk zullen moeten worden geschreven.

4°. Dat de prijzen der Inschrijvingen naauwkeurig in *Schrijfletters*, en in *Guldens en Cents en honderdste gedeelten van Cents* moeten worden uitgedrukt, en dat de Biljetten door de Inschrijvers zelven onderteekend moeten zijn.

5°. Dat de Biljetten, behoorlijk op gezegeld papier geschreven, en verzegeld, op het Bureau van de Garnizoens-Ziekenzaal bezorgd, en gestoken moeten worden in de daartoe bestemde gesloten Bus; uiterlijk des middags voor twaalf ure van den dag der Aanbesteding, na welk tijdstip geene inschrijvingen meer zullen worden aangenomen.

6°. Dat alle Biljetten, welke niet in den verlangden vorm zijn ingerigt, of op ongezegeld papier geschreven, alsmede die, welke eenige bijzondere voorwaarden bevatten, die niet bij het bestek van aanneming zijn vastgesteld, buiten aanmerking gehouden, en verworpen zullen worden.

7°. Dat van den Wijn en het Bier, door den Inschrijver te gelijker tijd met het Biljet van Inschrijving een of meer, behoorlijk gecachetteerde, proeven moeten worden bezorgd, van de soort en kwaliteit van Wijn en Bier welke de gegadingde aanneemt, tegen de, bij het inschrijvings-biljet, op te geven prijzen te leveren, en aan welke proeven zal moeten gehecht zijn een afzonderlijk verzegeld biljet, waarin de naam en woonplaats van den inschrijver zal moeten vermeld staan.

8°. Dat de inschrijvers en hunne borgen van hunne gegoedheid, tot het behoorlijk volbrengen der leverantien, bewijzen van het Plaatselijk Bestuur zullen moeten overleggen, hetwelk echter dan eerst zal behoeven te geschieden, wanneer het zal gebleken zijn, dat hun de leverantie is toegewezen en, in welk geval, zij verpligt zullen wezen, binnen 24 uren, nadat hun daarvan zal zijn kennis gegeven, die bewijzen aan de administratie van voormeld Etablissement te bezorgen, daar, bij gebreke van dien, over de leverantie nader zal worden beschikt.

BERGEN-OP-ZOOM, den 1. October 1838.

De Militaire Adjunct Intendant belast met het toezigt over voormelde Ziekenzaal,

G. VAN GEEN.

AANBESTEDING DER LEVERANTIE

VAN

LEVENSMIDDELEN, BRAND- EN LICHTSTOFFEN,

TEN DIENSTE VAN HET MILITAIR HOSPITAAL TE

GORINCHEM.

Krachtens autorisatie van het Departement van Oorlog, en onder deszelfs nadere goedkeuring, zal, op den 15. dezer loopende maand, aan de minst inschrijvenden ten behoeve van voormeld Etablissement, worden Aanbesteed, de Leverantie van:

a. Vleesch.
b. Wit Brood. } bij het Ned. Pond.
c. Gort en Rijst.
d. Zout, Boter, Kaarsen, Groene Zeep,
Bier-Azijn en Patent-Olie.
e. Roode Wijn. } bij de Ned. Kan.
f. Bier.
g. Steenkolen bij de 1000 Ned. Ponden.
h. Turf bij de 100 Stuks.

Alles voor den tijd van twaalf maanden, in te gaan met 1. Januarij aanstaande, en eindigende met den laatsten December daaraanvolgende:

i. Aardappelen, waarvan de leverantie een aanvang zal nemen met den 1. November van het loopend jaar, en eindigen zal den 15. Julij des volgenden jaars; zullende voor de leverantie van dat artikel, moeten worden ingeschreven bij het Ned. Mud, en daarbij tevens vermeld het gewigt dezer maat.

Strekkende wijders tot narigt der Gegadingden:

1°. Dat de voorwaarden, waarop deze Aanbesteding zal plaats hebben, van heden af, des morgens van 10 tot 1 ure ter lezing en de monsters van de aan te besteden artikelen, welke daarvoor vatbaar zijn, ter bezigtiging zullen liggen in het bureau van den ondergeteekende.

2°. Dat, voor de artikelen, welke onder een en dezelfde letter hiervoren zijn aangewezen, bij elkander in een afzonderlijk biljet zal moeten worden ingeschreven, zullende op zoodanige inschrijving, waarbij dit niet is in acht genomen, geen regard worden geslagen.

3°. Dat de naam, voornaam en woonplaats van den inschrijver, mitsgaders van zijne borgen, duidelijk zullen moeten worden geschreven.

4°. Dat de prijzen der Inschrijvingen naauwkeurig in *Schrijfletters*, in *Guldens en Cents* en *honderdste gedeelten van Cents*, moeten worden uitgedrukt, en dat de Biljetten door de Inschrijvers zelven onderteekend moeten zijn.

5°. Dat de Biljetten behoorlijk op gezegeld papier geschreven, en verzegeld, op het Bureau van het Hospitaal bezorgd, en gestoken zullen moeten worden in de daartoe bestemde gesloten Bus; uiterlijk des namiddags voor twaalf ure van den dag der Aanbesteding, na welk tijdstip geene inschrijvingen meer zullen worden aangenomen.

6°. Dat alle Biljetten, welke almede niet in den verlangden vorm zijn ingerigt, of op ongezegeld papier geschreven, alsmede die, welke eenige bijzondere voorwaarden bevatten, die niet bij het bestek van aanneming zijn vastgesteld, buiten aanmerking gehouden, en verworpen zullen worden.

7°. Dat van den Wijn en het Bier, door den Inschrijver te gelijker tijd met het Biljet van Inschrijving een of meer, behoorlijk gecachetteerde, proeven moeten worden bezorgd, van de soort en kwaliteit van Wijn en Bier welke de gegadingde aanneemt, tegen de bij het inschrijvings-biljet op te geven prijzen te leveren, en aan welke proeven zal moeten gehecht worden een afzonderlijk verzegeld Biljet, waarin de naam en woonplaats van den inschrijver zal moeten gemeld staan.

8°. Dat de inschrijvers en hunne borgen van hunne gegoedheid, tot het behoorlijk volbrengen der leverantien, bewijzen van het Plaatselijk Bestuur zullen moeten overleggen, hetwelk echter dan eerst zal behoeven te geschieden, wanneer het zal gebleken zijn, dat hun de leverantie is toegewezen en, in welk geval, zij verpligt zullen wezen, binnen 24 uren, nadat hun daarvan zal zijn kennis gegeven, die bewijzen aan de administratie van voormeld Etablissement te bezorgen, daar, bij gebreke van dien, over de Leverantie nader zal worden beschikt.

Te GORINCHEM, den 1. October 1838.

De Militaire Onder Intendant, belast met het toezigt over de administratie van voornoemd Hospitaal,

KESMAN.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.